

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
FILOZOFICKO-
PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA V OPAVĚ

Hodnotící zpráva

k provedení hodnocení tvůrčí činnosti jednotlivých pracovišť
Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě

2024

NÁZEV OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ: Umění

HODNOCENÁ PRACOVIŠTĚ:

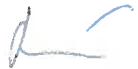

Ústav filmové, televizní a rozhlasové tvorby

PŘEDSEDA HODNOTÍCÍ KOMISE

Jméno a příjmení: prof. Mgr.A. Pavel Noga, ArtD.

E-mail: noga@utb.cz

OSTATNÍ ČLENOVÉ HODNOTÍCÍ KOMISE

Jméno a příjmení	Pracoviště	Podpis
doc. Mgr. Martin Palúch, PhD.	Akadémia Umení v Banskej Bystrici	
PhDr. MgA. Yvonne Vávrová, PhD.	Paneurópska vysoká škola v Bratislave	

Ve Zlíně datum 26. 9. 2024

Podpis _____

(Předseda)

Hodnotící zpráva tvůrčí činnosti ÚFTaRT FPF SU
Hodnocené pracoviště: Ústav filmové, televizní a rozhlasové tvorby

1. Zaměření tvůrčí činnosti pracoviště

Tvůrčí činnost je především zaměřena na oblast umění. ÚFTaRT se věnuje tvůrčím aktivitám a produkci v kreativních průmyslech, odborné aktivity pedagogů ústavu se většinou realizují formou aplikovaného výzkumu v oblasti dramaturgie, prezentace dějin v médiích, estetiky, dějin umění a kinematografie či teorie a praxe médií. Díky zaměření tvůrčí činnosti, ÚFTaRT těží ze skutečnosti, že se v blízkém okolí nachází celá řada institucí a firem, kde mohou právě pedagogové i absolventi ÚFTaRT najít uplatnění ve své profesi (např. televizní studia, rozhlasová studia, divadla, památkové instituce) a navíc se zde nevyskytuje žádná jiná konkurenční podobně profesně zaměřená vysoká škola.

2. Úroveň tvůrčí činnosti

Akademičtí pracovníci ústavu vykazují uměleckou tvorbu v Registru uměleckých výkonů (RUV), a to zejména v segmentech: audiovize (filmová a televizní tvorba – především v profesích režie, dramaturgie, scenáristika, kamera, střihová skladba, produkce); scénická umění (režie a zvuk audioknih); grafický design; výtvarné umění (performance, videoart); literatura (literární překlad).

Odborná publikační činnost pracovníků ÚFTaRT je tematicky zaměřena zejména na oblast dramaturgie, estetiky, dějin umění a kinematografie, teorie a praxe medií či performance jako multižánrové umění. Podporováno je publikování monografií (v rámci univerzitního nakladatelství i v rámci renomovaných nakladatelství, např. Grada). Pedagogové publikují také v odborných časopisech či sbornících. V dalších letech bude v souladu s požadavky vedení FPF výrazně akcentována uplatnitelnost výsledků v zahraničí, a to především v periodikách registrovaných v databázích WoS a SCOPUS. Mladší pracovníci (do 35 let) mají přitom možnost využívat v rámci publikování v těchto platformách podporu Interní grantové soutěže SU.

Závěr: Vysokoškolská pracoviště zaměřená výrazně profesně – tak, jak tomu je i u ÚFTaRT, mnohem lépe mohou uplatňovat svoje realizace v hodnocení RUV, i když, projekty z oblasti audiovize (jako stěžejního tvůrčího zaměření na ÚFTaRT) to mají možná už z principu trochu těžší než třeba ty z oblasti designu a umění. Jsou většinou náročnější na čas výroby a často jde o kolektivní dílo, o které se pak musí dílčí autoři procentuálně dělit. ÚFTaRT není typické pracoviště teoretického výzkumu, které by mohlo spoléhat na časté publikování v „impaktovaných časopisech, i když se to po něm, jako po vysokoškolském pracovišti, nepochybně žádá.

3. Propojení tvůrčí činnosti se vzdělávací a zapojení studentů do tvůrčí činnosti pracoviště

Je třeba vyzdvihnout právě propojenost vědecké, a především umělecké činnosti pedagogů s danými studijními programy a předměty. To se pozitivně projevuje také v zapojení studentů do tvůrčí činnosti ÚFTaRT. Díky tomu vznikla mj. řada zajímavých projektů podpořených Studentskou grantovou soutěží – např. čtyřletá výroba audioknih ze série „Češi, počívejte“ na podporu popularizace slovenského jazyka. Studenti ve spolupráci s pedagogy také mj. každý rok pořádají mezinárodní festival studentských filmů Opavský páv, sice specifický akcí PodChod nebo se podílejí na popularizačních filmových projektech internetové vzdělávací televize LucernaTV. Studenti se účastní konferencí Proměny dramaturgie a Méda – Dějiny – Společnost, kterou pořádá ÚFTaRT. Mají příležitost s přednášejícími diskutovat v rámci panelových debat.

Studenti jsou motivováni k vlastní umělecké činnosti – zejména v rámci ročníkových klauzur a absolventských projektů. Jejich filmy jsou uváděny na tuzemských i zahraničních festivalech, v českých televizích a na internetových platformách. Filmová tvorba studentů ÚFTaRT zaznamenává také festivalové úspěchy. Studenti jsou rovněž úspěšní na poli literárním i v oblasti volného umění. ÚFTaRT provozuje vlastní Galerii Hauerova 4 zaměřenou na výtvarné umění.

Závěr: Úspěšnými tvůrčími projekty se ÚFTaRT nejlépe zapisuje do povědomí veřejnosti. Faktem je, že ne všechny festivalové úspěchy lze přeceňovat. V posledních letech vznikla celá řada nových filmových přehlídek a někdy je těžké dopředu odhadnout jejich kvalitu.

4. Personální zabezpečení a kvalifikační růst

ÚFTaRT má kvalitně personálně zabezpečené fungování výuky. Jako výraznou přednost lze vidět její zajištění pedagogickými pracovníky, kteří se filmové, televizní a rozhlasové tvorbě trvale věnují také prakticky. Mezi kmenovými pedagogy je šest zaměstnaných na plný úvazek, devět na částečný úvazek a výuku zajišťuje také devět externích odborníků, kteří mají uzavřenou dohodu o provedení práce. Vzhledem k úspěšné akreditaci nového studijního oboru Kamera, střihová skladba a digitální postprodukce dojde v nejbližší době k navýšení úvazků (celkem o 1, 5 úvazku). Na výuce se také podílejí zaměstnanci jiných ústavů Slezské univerzity (Institut tvůrčí fotografie, Ústav bohemistiky a knihovnictví). Při zajišťování personálního zabezpečení se průběžně myslí také na zvyšování kvalifikace stávajících pedagogů. Od roku 2020 už byla ukončena dvě doktorská studia úspěšným obhájením disertačních prací, v roce 2025 by pak měla být obhájena další disertační práce. U dvou odborných asistentů se předpokládá během nejbližšího roku zahájení habilitačního řízení.

Závěr: Personální zabezpečení výuky má v případě ÚFTaRT svoje specifické požadavky ovlivněné širokým záběrem odborného zaměření. Z tohoto důvodu vyplývá i potřeba zaměstnávat více odborníků na nižší úvazky, protože prakticky nelze zaměstnat pedagoga, který by vlastní odborností dokázal pokrýt většinu potřebné specializace. ÚFTaRT se s touto problematikou vypořádá velmi dobře, zaměstnává pedagogy – skutečné odborníky aktivně pracující u filmu, v televizi i rozhlase. Možný problém vyplývá však z jejich velké pracovní vytíženosti. Není pro ně lehké najít další volný čas pro vědeckou činnost a nezbytné zvyšování akademické kvalifikace.

5. Řešené projekty

ÚFTaRT se zapojuje do výzkumných týmů fakulty v programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI. Pro Ústav historických věd a Národní památkový ústav, územní pracoviště Ostrava zajišťuje odborné audiovizuální služby. V rámci aplikovaného výzkumu na Slezské univerzitě se ÚFTaRT zapojuje také do Interní grantové soutěže (IGS), zaměřené na podporu vědeckovýzkumné a tvůrčí činnosti mladých akademických pracovníků (do 35 let) a Studentské grantové soutěže (SGS), řízené na úrovni fakulty i celé univerzity prostřednictvím hodnotitelských komisí. Pro činnost ÚFTaRT jsou podstatné také rozvojové projekty domácích i zahraničních poskytovatelů – například: NPO – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě; HR Award (ESF OP VVV) – Popularizační videa propagující vědecké a tvůrčí projekty na PPF; PPSŘ – Komunitní život SU; PPSŘ – Popularizace), rozvojových projektů externích zahraničních poskytovatelů (Thematic Interest Group /TIG/ of Arts and Creative Industries /STARS EU Alliance/).

Závěr: pro úspěšné nalézání optimálních grantových příležitostí je dobré mít k dispozici specialistu. Na ÚFTaRT byla pro ten účel zavedena funkce vědeckého tajemníka, který mj. sleduje aktuální nabídky projektů různých poskytovatelů s ohledem na jejich potenciál pro zaměření ÚFTaRT.

6. Sebe prezentace

Opavská univerzita, jako akademická instituce s bohatou historií a významným regionálním vlivem, má nepochybně potenciál výrazně posílit svou sebe prezentaci v univerzitním prostředí i mimo něj. Z hlediska akademické sféry je důležité, aby se ÚFTaRT zaměřil nejen na vnitřní posilování kvality vzdělávání a výzkumu, ale také na systematickou propagaci svých úspěchů a projektů na národní i mezinárodní úrovni. Tato sebe prezentace by mohla zahrnovat širokou škálu aktivit, od účasti na významných konferencích, přes medializaci úspěchů až po aktivní marketing svých studijních programů a výzkumných aktivit.

7. Mobilita

Výuková mobilita poskytuje příležitost navázat osobní a profesní vztahy s kolegy z jiných institucí, což je zásadní pro rozvoj mezinárodní spolupráce a mezioborového výzkumu. Zahraniční stáže a výměny umožňují pedagogům obohatit své metodické přístupy, získat nové poznatky a začlenit je do výuky, což podporuje vytváření dynamického vzdělávacího prostředí prospěšného pro studenty. Získané zkušenosti mohou vést k rozvoji nového obsahu studijních programů a ke zlepšení standardů výuky, čímž se zvýší kvalita a atraktivita nabízených akademických programů. Proto je nezbytné, aby ÚFTaRT aktivně podporovala a motivovala své pedagogy k účasti na takovýchto mezinárodních aktivitách. Poskytnutí administrativní podpory, stejně jako uznání a ocenění této formy profesního rozvoje, by mohlo významně podnítit zájem o zahraniční návštěvy a přispět k celkovému akademickému růstu ústavu.

Závěr: V souvislosti s možným zlepšením akademické mobility na ÚFTaRT je nesporné, že zatímco studenti poměrně úspěšně využívají pololetní až roční stáže prostřednictvím programů, jako je Erasmus, vyučující mají stále značné rezervy v zapojování se do krátkodobých zahraničních stáží. Takové iniciativy mobility zaměřené na pedagogy jsou nezbytným nástrojem pro akademické inovace a rozvoj univerzity jako celku.

8. Národní a mezinárodní spolupráce

ÚFTaRT využívá, nejen díky specifické zeměpisné poloze, zejména spolupráci s polskými partnery (polská hranice je od Ústavu vzdálena necelých 5 km). Vedle mezinárodních mobilit skýtá bohatá spolupráce s polskými vysokými školami také spolupráci konferenční nebo festivalovou. ÚFTaRT pořádá mezinárodní konferenci Proměny dramaturgie a Média – Dějiny – Společnost, kde se svými příspěvky vystupují vedle polských také odborníci z Německa a Slovenska. V tomto textu byl již zmíněn velmi zajímavý realizovaný projekt na podporu slovenské literatury a slovenského jazyka „Češi, počúvajte“. Pochopitelně, existuje dlouhodobá spolupráce se slovenskými vysokými školami, knižními nakladateli i filmovými produkčními skupinami. V rámci národní spolupráce byla navázána také spolupráce např. s FAMU International a festivalem Ostrava – Kamera – Oko. Díky tomu se mohli studenti ÚFTaRT zúčastnit mezinárodních kameramanských masterclasses. Zajímavá byla rovněž možnost absolvovat stáž v redakci impaktovaného časopisu Apparatus: Film, Media and Digital Cultures in Central and Eastern Europe (J SC). ÚFTaRT usiluje o hlubší spolupráci s NFA a UPP, zejména v oblasti digitálního restaurování audiovizuálního dědictví.

Závěr: ÚFTaRT má ještě v koordinaci a rozšiřování spolupráce s ostatními univerzitami rezervy. V dnešním globálně propojeném světě je vzájemná výměna znalostí a zkušeností základem pokroku v každé vědní disciplíně. Zvýšení intenzity a šíře spolupráce, včetně mezinárodních výměn pedagogů a studentů, by nepochybně přispělo k obohacení akademické atmosféry na ÚFTaRT. Takové iniciativy mohou také přinést nové perspektivy a zkvalitnit vzdělávací proces, což by mělo pozitivní dopad nejen na české, ale i na slovenské vysoké školy. Přijetí otevřeného a inkluzivního přístupu ke spolupráci mezi univerzitami by mohlo vést k vytvoření silných partnerství a konsorcií, která by stimulovala inovativní řešení a podporovala výzkum v různých oblastech. Opavská univerzita tak má jedinečnou příležitost stát se lídrem v této oblasti, pokud vhodně využije své zdroje a strategicky zaměří své úsilí na internacionalizaci a zviditelnění své akademické značky.

9. Společenský význam tvořivé činnosti

Tvořivá činnost na ÚFTaRT s sebou přináší celou řadu společensky významných projektů, ať už jde o podíl na dokumentaci historie (např. ve spolupráci s Národním památkovým ústavem), zprostředkování kultury – vícekamerové přímé přenosy a záznamy divadelních představení, hudebních koncertů stejně jako přenosy a záznamy nejruznějších diskuzních fór s významnými osobnostmi včetně společensky závažných zaměření (spolupráce s Ambasadou nezávislé běloruské kultury).

Závěr: Takové propojení tvůrčí a vzdělávací činnosti má vedle primárních benefitů pro vlastní studenty také nezpochybnitelný společenský význam dalece přesahující rámec školy.

10. Způsob a výsledky vnitřního hodnocení tvořivé činnosti pracovištěm

Akademičtí pracovníci ÚFTaRT každoročně vypracovávají písemná sebehodnocení vycházející ze standardů pro tvůrčí činnosti, jež jsou specifikovány pro všechny kvalifikace akademických pracovníků na úrovni Filozoficko-přírodovědecké fakulty. Vedoucí ústavu písemné autoevaluace jednou ročně kontroluje a vyhodnocuje. Poté se adresně vyslovuje k úrovni vědecko-výzkumné činnosti, vzdělávací činnosti, činnosti v rámci třetí role univerzity a také k ostatním činnostem. Každý pracovník je s písemným hodnocením vedoucí ústavu následně seznámen. Veškerá tvůrčí činnost pracoviště je obsažena v Evaluační zprávě, kterou vedoucí ústavu předkládá k vyhodnocení přímo vedení fakulty.

Závěr: Pravidelně a standardizovaně prováděná evaluace umožňuje průběžně optimalizovat stanovování výukových i výzkumných cílů pracoviště v závislosti na jejich personálních možnostech.

11. Spolupráce pracoviště s veřejností a regionem

ÚFTaRT v regionu spolupracuje s významnými institucemi a firmami jako je Česká televize, Český rozhlas, TV Noe, QQ studio, Národní divadlo moravskoslezské, Komorní scéna Aréna, Slezské muzeum v Opavě, Národní památkový ústav, územní pracoviště Ostrava, Janáčkova filharmonie, Ostravské centrum nové hudby a j. Podílí se na mnoha kulturních událostech, jejichž význam překračuje hranice regionu i naší republiky. Dá se v souhrnu říci, že se ÚFTaRT daří kulturu nejen rozvíjet, ale také ji zprostředkovávat, dokumentovat a tím i zachovávat pro budoucí generace. A studenti ÚFTaRT mohou být aktivně u toho. Zdá se, že by spolupráce pracoviště s veřejností a regionem mohla být i v budoucnu oboustranně prospěšná.

Závěr: Je třeba ocenit roli, jakou si v opavsko-ostravském regionu přes poměrně krátkou dobu své existence, dokázal Ústav filmové, televizní a rozhlasové tvorby vybudovat. Svým zaměřením vyplnil prázdné místo, které zde doposud – v oblasti vysokého školství, bylo. Vše nasvědčuje tomu, že si díky svému specializačnímu zaměření a usilovné práci jeho akademických pracovníků získal respekt také mimo hranice regionu, ať už jde o studenty o studium nebo odborníky z oboru.

26. 9. 2024

předseda komise:
prof. Mgr. A. Pavel Noga, ArtD.

členové hodnotící komise:
doc. Mgr. Martin Palúch, PhD.

PhDr. MgA. Yvonne Vávrová, PhD.

